

VII. Mezioborová konference

O poruchách příjmu potravy a obezitě s mezinárodní účastí

Tisková zpráva

19. března 2009

Poruchy příjmu potravy

Poruchy příjmu potravy jsou závažné psychiatrické onemocnění. Tvoří spektrum patologického jídelního chování, od anorexie s pouhou restrikcí a/nebo zvracením, bulimií, nočním přejídáním a psychogenním přejídáním. Naše epidemiologická data z posledních let **dokládají**, že hospitalizace pro anorexii během posledních desetiletí narůstají. Onemocnění začíná především v adolescenci, ale dnes i dříve **dokonce už** v dětství, nebo ve středním věku, převážně u žen. **Anorexie je z poruch příjmu potravy nejzávažnější**, je u ní 12x vyšší mortalita než u běžné populace.

Nárůst také ukazuje na nedostatečnou kvalitní prevenci, která je roztržštěná a často nepodložená dlouhodobějším výzkumem specifických faktorů v naší společnosti. Jedním z negativně působících faktorů mohou být i média. **Média především přispívají k propagaci extrémně štíhlého ideálu krásy** (např. nedávno 50 let panenky Barbie), i když se občas (nepoměrně méně často) se snaží před anorexií varovat. Varování šokujícími obrázky extrémně vyhublých dívek však nemusí být nejučinnější! Některé informace o onemocnění mohou být návodem k dalšímu novému patologickému jídelnímu chování.

Konference o poruchách příjmu potravy se u nás konají od roku 1997, každý 2. rok. Jsou zaměřeny na rozšiřování nových vědeckých poznatků a terapeutických zkušeností mezi odborníky z více oborů, kteří se na léčbě poruch příjmu potravy podílejí (interdisciplinární komunikace je zásadní). Zároveň se snažíme rozšířit dostupnost adekvátní, odborné péče a podporovat svépomocné aktivity kluby a doléčovací programy podle našich i zahraničních terapeutických doporučení. Dostupná adekvátní péče spočívá také v kontinuálním vzdělávání lékařů, psychologů, zdravotních sester, sociálních pracovníků a dalších odborníků, kteří tvoří členy multidisciplinárních týmů. V posledních desetiletích vědomosti o onemocnění v populaci narůstají, ale bohužel postoj společnosti, ale samotných postižených k nim se příliš nezměnil.

Tato již 7. konference je proto zaměřená na zlepšení spolupráce odborníků specialistů a mediálních tvůrců na zlepšení preventivních programů zaměřených na skutečné změny postojů k onemocnění i léčbě.

Extrémně štíhlý ideál je dnes zpracovaný až k virtuální nedosažitelné formě a ovlivňuje nespokojenost s vlastním tělem už velmi malých děvčat. Diety drží často ty, které mají normální hmotnost. Nespokojenost s vlastním tělem je významný rizikový faktor vzniku anorexie, ale i dalších onemocnění tohoto spektra.

Vznik anorexie ovlivňují také genetické vlivy (50-80%). Postihuje celou rodinu svými následky chronického průběhu psychického onemocnění (trvá v průměru 6 let). Dnes už vidáme dívky z 2. nebo 3. generace žen z rodin s poruchou příjmu potravy. Rodiče se subklinickou anorexií nebo jinou poruchou příjmu potravy mohou negativně ovlivnit vznik a průběh onemocnění u svých dětí, proto celosvětově se i výzkum zaměřuje na zlepšení psychoedukace a práce s celými rodinami na změně postojů k onemocnění.

Postoje odborné i laické veřejnosti k poruchám příjmu potravy a obezitě souvisejí s problematikou stigmatizace. Pacientky a jejich rodiče mají často několikanásobný strach ze stigmatizace, která je spojena jak s obezitou, tak s psychiatrickým onemocněním. Ze studu často dlouho nemoc tají, odmítají vhodnou léčbu a tím zhoršují šanci na brzké vyléčení. V rámci mezinárodních výzkumů plánujeme využívat nové technologie internetové chaty pro rodiče dívek s poruchou příjmu potravy.

Ženy s onemocněním anorexií či bulimií někdy odmítají těhotenství ze strachu z nárůstu hmotnosti. Ty, které mají problémy s otěhotněním pro nízkou hmotnost vyhledávají často asistovanou reprodukci, tají své obtíže a mohou ohrozit sebe i své potomky (interakce genetických vlivů a vlastního patologického jídelního vzorce na dítě). Proto naše úsilí směřuje i k preventivním programům pro ženy s anamnézou poruch příjmu potravy, které plánují těhotenství a/nebo mají problémy s výživou dítěte v raném dětství.

Během konference v pátek odpoledne poskytneme v panelové diskusi přístupné veřejnosti **možnost diskutovat způsoby vhodné spolupráce na prevenci mezi odborníky a zástupci médií.** Zástupci médií získají další materiály k této tématice.

Prof. MUDr. Hana Papežová, CSc.
Centrum pro poruchy příjmu potravy
Psychiatrická klinika VFN a 1. LF UK